

LATEN ZIJN WAT NOG KAN

Wat bezielt een 24-jarige jongeman om in de gesloten afdeling van een woonzorgcentrum te gaan wonen?

Je moet het maar doen, vrijwillig samenleven met mensen wiens leven stilaan in scherven uiteenvalt. Teun Toebes heeft er een missie van gemaakt. Zijn conclusie is bikkelhard: dementie is een ziekte die leidt tot sociale dood. Om die reden is zijn zopas verschenen boek met als titel: 'Een wereld te winnen', één warm pleidooi voor meer inclusie.

Ik herinner me de muffe geur op de gesloten afdeling van het woonzorgcentrum waar mijn moeder verbleef. Meestal trof ik haar aan in het eetzaaltje, stilletjes in haar eigen wereld, net zoals haar lotgenoten die dezelfde ruimte deelden. Op de achtergrond MENT TV met vrolijke schlagermuziek, in schril contrast met het gestolde leven in de zaal.

Iets verder in een klein kamertje tref ik Elke aan, die een bijzondere band heeft opgebouwd met mijn moeder. Ze is bezig op de computer met een nieuwe opdracht van hogerhand. Dagelijks moet de fysieke en psychische conditie van elke bewoner worden opgevolgd via een checklist. 'Het belang van rapportering en traceerbaarheid' heet dat dan. Ze zucht. Weer een pak minder tijd voor een praatje met 'haar oudjes'.

De meeste verzorgers zijn best wel oke, het is het systeem dat sputtert.

Teun Toebes wijt dit onder andere aan het buitensporige belang dat wordt gehecht aan beveiliging en risicovermijding. Een kwaliteitsvol leven is niet te combineren met een overmaat aan veiligheidsprocedures zoals de strenge hygiënische normen in de keuken of het vermijden van valrisico door fixatie.

We kunnen de vraag ook anders stellen. Krijgt het aspect 'wonen' in het woord woon-zorg-centrum wel de plaats die het toekomt? Thuis hanteer je toch ook niet zulke strenge normen?

Dat het anders kan bewijst de aanpak in Huis Perrekes dat zich uitsluitend richt op mensen met dementie. Enkele jaren geleden had ik het voorrecht om dit inspirerende woonzorgcentrum in Geel te bezoeken.

De basishouding van het verzorgingsteam wordt als volgt omschreven: *'afwezig/aanwezig' zijn: ruimte maken om dat wat nog kan te laten zijn, er zijn waar het niet meer kan.* Zo mooi!

Bewoners, familieleden en verzorgers, allemaal stappen ze mee in het verhaal. De residenten helpen bij de dagdagelijkse taken zoals huishouden, verzorging van dieren, tuinonderhoud, ieder volgens zijn mogelijkheden. Nieuwkomers worden opgevangen, rondgeleid en gerustgesteld door hun medebewoners.

Het leven van buitenaf wordt binnengehaald via evenementen en ontmoetingen met andere generaties.

Misschien doet het optreden van de Betties in Music For Life 2012 een belletje rinkelen. Dit intergenerationeel zangkoor, ontstaan vanuit huis Perrekes, had toen een gigantisch succes.

Het verhaal van Huis Perrekes is er een van geloof en doorzetting, en van creativiteit om intelligent en soepel met de regelgeving om te gaan. Het resultaat mag er zijn: een thuis waar bewoners en verzorgers zich erkend en gewaardeerd weten als mens met een verhaal.

Mieke